

000 06419

לכבוד

מכתבים למערכת הארץ

28.1.01

שלום רב,

איך מוציאים דמוקרטיה למלחמה

יפה עשו מי שהגיבו ותיקנו את טענת יוסי מלמן, כי ההחלטה לצאת למלחמה במצרים ב-29 באוקטובר 1956 לא אושרה ע"י הממשלה, בהוכיחם שחור על גבי לבן כי ראש הממשלה ושר הביטחון דוד בן-גוריון אכן הביא את נושא היציאה למלחמה לפני הממשלה באחת מישיבותיה ב-28 באוקטובר, וקיבל את אישורה.

אולם תיקון היסטורי זה אינו פוטר אי-אלה מחסידי הדמוקרטיה בישראל מתהייה על התופעה, שנושא נכבד כיציאה למלחמת-ברירה מובא לידיעתה של הממשלה ולהחלטתה 24 שעות לפני מעשה, כאשר מנועי הטנקים כבר רועמים, שלא לדבר על ההכרעה לצאת למלחמה, שנתקבלה ונחתמה סופית בפריס ב-24 באוקטובר, בהתכנסות של נציגי שלוש המדינות, שעשו שם יד אחת נגד מצרים, זאת לאחר סידרת פגישות בעיר זו, שהחלו בספטמבר, ואשר להן קדמו, בלי ספק, מגעים וגישושים למיניהם. אומנם, לפי שרשם ד' בן-גוריון ביומנו, "כל חברי הממשלה ידעו כבר כל הסיפור", ורק השרים יעקב ברזילי ומרדכי בנטוב הצביעו אח"כ נגד, "אך יהודיעו מייד כי ישאו באחריות מלאה למרות דעתם". לראש הממשלה לא היה אפוא מה לחשוש, ולפיכך חבל מאוד שדחה את קבלת ההחלטה לרגע אחרון, בעשותו את הדמוקרטיה הישראלית לשחוק.

אכן, היה שר אחד ויחיד בישראל, שחזקה עליו שהיה לא רק מתנגד להצעת ההחלטה, אלא גם מסתייג נחרצות מנשיאה באחריות מלאה למימושה, ואולי אף גורר בעקבותיו שרים כלשהם. ראש הממשלה היטיב לצפות אפשרות זאת, והדיח את שר החוץ משה שרת מן הממשלה בעוד מועד ב-18 ביוני 1956. סוף מעשה במחשבה תחילה.

יעקב שרת

שד' בן-גוריון 30

ת"א 64588

טל' 5249944 5227615